

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

J.nr. 2021 - 1473
Den 23. marts 2020

Opfølgning på massescreeninger af grundvandet 2019 og 2020 samt opdatering vedrørende sundhedsvurdering af TFA

Massescreening af grundvandet 2020 er nu afsluttet. I 2020 er grundvand fra i alt 250 indtag blevet undersøgt for 99 pesticidstoffer. Det drejer sig om 76 nye stoffer, som der ikke tidligere er undersøgt for, og 23 stoffer, som blev fundet i begrænset omfang i massescreening 2019. I massescreening 2019 blev der undersøgt for 415 stoffer. Dermed er der i de to første massescreening i alt er undersøgt for 491 stoffer.

Opfølgning på massescreening af grundvandet 2019 og 2020

Vandpanelet har d. 18. marts 2020 drøftet resultaterne af massescreening 2019 og 2020. Vandpanelet er et forum til drøftelse af håndteringen af konkrete trusler for grundvands- eller drikkevandsforureninger og for koordinering af indsatsen i forhold til problemer, der har betydning for flere vandforsyninger. Vandpanelet består af repræsentanter fra:

- Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA)
- Danske Vandværker
- Kommunernes Landsforening (KL)
- Styrelsen for Patientsikkerhed
- Danske Regioner
- GEUS
- Miljøstyrelsen

På baggrund af resultaterne af de to massescreeninger har Miljøstyrelsen udarbejdet en indstilling til Vandpanelet af hvilke stoffer, der skal indstilles til pesticidlisten (drikkevandsbekendtgørelsens bilag 2) og/eller grundvandsovervågningens (GRUMO) almindelige program. Vandpanelet tilkendegav på mødet d. 18. marts, at de er enige i Miljøstyrelsens indstilling. Dette indebærer, at vandforsyningerne fremover skal kontrollere drikkevandet for følgende stoffer (i praksis indføres denne tilpasning via en ændring af drikkevandsbekendtgørelsen med virkning fra 1. juli 2021):

- Monuron
- (2,6-Dimethyl-phenylcarbamoyl)-methansulfonsyre (tidligere benævnt: CGA 369873)
- [(2,6-Dimethylphenyl)(2-sulfoacetyl)amino]eddikesyre (tidligere benævnt: CGA 373464)
- TFMP
- t-Sulfinyleddikesyre
- Trifluoreddikesyre (TFA)

Miljøstyrelsen har som opfølgning på massescreening 2020 og 2019 desuden indstillet følgende, som Vandpanelet har tiltrådt.

Saccharin

Saccharin er vurderet som værende uden betydning i pesticidgodkendelsen. Stoffet er et tilsætningsstof til fødevarer og selvom det er fundet over 0,1 mikrogram/liter er der ikke behov for yderligere.

Pentachloranilin

Der er for dette stof kun ét fund (under kravværdien), så Miljøstyrelsen vurderer, at stoffet ikke indstilles til pesticidlisten eller til GRUMOs almindelige program.

Imazalil og metaldehyd

Stofferne imazalil og metaldehyd har markant flere (hhv. 5 og 4) fund i massescreening 2020. Miljøstyrelsen indstiller pba. de markant flere fund, at GEUS og Miljøstyrelsen ved den faste revision af pesticidlisten i 2021 foretager en faglig ekspertvurdering, og at det i den forbindelse beslutes, om stofferne skal indstilles til pesticidlisten.

Hexachlorbenzen og pentachlorbenzen

Stofferne hexachlorbenzen og pentachlorbenzen kan begge også stamme fra industriel anvendelse. Der er ikke gjort yderligere fund af hexachlorbenzen i massescreening 2020, mens pentachlorbenzen er fundet i ét ekstra indtag. Der er derfor ikke væsentlig ny viden efter massescreening 2020. En vurdering af, om stofferne skal indstilles til pesticidlisten, bør fortsat afvente yderligere data fra GRUMO's almindelige program som anbefalet i 2020 i forbindelse med revision af pesticidlisten.

Clopyralid

Clopyralid er det eneste stof med overskridelse af et kriterie i gruppen af stoffer, der ikke er med i GRUMO eller indstillet til pesticidlisten. Der er ét fund over kravværdien af stoffet og dermed mere end 0,2 % af indtagene med en overskridelse. Miljøstyrelsen indstiller, at der foretages en samlet ekspertvurdering af stoffet i forbindelse med den kommende revision af pesticidlisten, og opfølgning beslutes derefter. Dette vil fx inddrage resultater fra regionernes undersøgelser ved punktkilder. Stoffer, der ved den faste revision af pesticidlisten i 2021 beslutes optaget på listen, forventes tidligst at blive inkluderet ved opdatering af drikkevandsbekendtgørelsen pr. 1. januar 2022.

Sundhedsvurdering af TFA

Miljøstyrelsen har den 15. marts 2021 modtaget et forslag til et sundhedsmæssigt baseret kvalitetskriterie for TFA i drikkevand fra DTU Fødevareinstituttet på 100 µg/l på baggrund af tilgængelige data. Den højeste koncentration fundet i massescreening er på 2,4 µg/l, og den højeste koncentration fundet i drikkevand er 0,17 µg/l. Vurderingen har dog den usikkerhed, at der er igangværende undersøgelser i EU af TFA's eventuelle effekter på fostre og/eller forplantningsevnen, og eventuelle effekter ville kunne ændre den foreslåede værdi. De igangværende studier forventes afsluttet i 2021, og indtil da anvendes den af Styrelsen for Patientsikkerhed hidtil anvendte administrative grænseværdi for TFA i drikkevand på 9 µg/l. Denne værdi er baseret på en tysk sundhedsvurdering af TFA. I Tyskland anbefales det, at koncentrationen af TFA i drikkevand holdes under 10 µg/l. Løsningen baserer sig på et forsigtighedsprincip, og når de endelige resultater fra de igangværende undersøgelser foreligger, kan det vurderes, om det foreliggende danske forslag til et sundhedsmæssigt baseret kvalitetskriterie bør revurderes.